

Wrocław, 12.09.2019

Dr hab. Justyna Ziółkowska, prof. Uniwersytetu SWP
II Wydział Psychologii
SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny

Recenzja osiągnięcia naukowego oraz aktywności naukowej Marzanny Farnickiej w ramach postępowania habilitacyjnego prowadzonego przez Instytut Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego

1. Informacje wstępne

Przedmiotem recenzji jest ocena osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej oraz innych osiągnięć zgłoszonych przez dr Marzannę Farnicką w ramach postępowania habilitacyjnego prowadzonego przez Instytut Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego.

Dr Marzanna Farnicka jest absolwentką studiów na kierunku psychologia, które ukończyła w roku 1998 na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W roku 2009 otrzymała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie psychologii nadany przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Od 1999 do 2010 roku pracowała w Zakładzie Psychologii w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze, a od 2010 roku pracuje jako adiunkt w Zakładzie Psychologii Klinicznej i Psychopatologii Rozwojowej w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe habilitantka wskazuje monografię pt. *Psychospołeczne uwarunkowania pozytywnej adaptacji w adolescencji*, wydaną w 2018 r. nakładem Oficyny Wydawniczej Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Celem przedstawionej do oceny monografii jest rozpoznanie czynników ochronnych i czynników ryzyka, które warunkują kształtowanie się ścieżek rozwoju młodzieży. Jak podaje w monografii autorka „[...] *poszukiwano zależności i związków między zachowaniami świadczącymi o pozytywnej adaptacji, jak i określono czynniki ryzyka sprzyjające zachowaniom dezadaptacyjnym. Próbowano rozpoznać charakterystyczne zasoby indywidualne i środowiskowe, które wzmacniają lub hamują, a przez to warunkują rozwój ścieżki adaptacyjnej w okresie dorastania.*”

Biorąc pod uwagę wzrastające wskaźniki rozpoznania klinicznych, a także prób samobójczych wśród młodzieży (Polska jest w czołówce państw europejskich pod tym względem), próba poznania czynników warunkujących pozytywną adaptację jest w tym kontekście bardzo ważnym tropem badawczym. Innymi słowy autorka podejmuje ważny społecznie kierunek badań.

Monografia składa się ośmiu rozdziałów, które można podzielić na dwie części. Pierwszą – teoretyczną (rozdz. 1-4) oraz drugą, w której autorka opisuje własny projekt i przedstawia wyniki badań (rozdz. 5-8). W pierwszej części pracy autorka dokonuje szczegółowego wprowadzania w obszar prowadzonych badań. Rozpoczyna od paradygmatu psychopatologii rozwojowej, w którym osadzony jest jej projekt badawczy. Opisuje jego podstawowe założenia i pojęcia. Następnie, w kolejnym rozdziale, skupia się na wybranych aspektach rozwoju w okresie adolescencji. Przede wszystkim omawia zmiany rozwojowe (w zakresie samoregulacji, w zakresie koncepcji Ja, w zakresie funkcjonowania społecznego). Kolejny, trzeci rozdział opisuje ścieżki rozwoju adolescentów i uwarunkowania ich odmiennego przebiegu, rozwojowe czynniki ochronne i czynniki ryzyka, a także znaczenie cyberprzestrzeni, w jakiej funkcjonuje młodzież. Wreszcie, w czwartym rozdziale, autorka przedstawia relacje interpersonalne w kontekście adaptacji rozwojowej, skupia się tu przede wszystkim na agresji i funkcjonowaniu w roli sprawcy i ofiary. Każdy z rozdziałów kończy się przedstawieniem implikacji dla własnych badań.

Rozdziały teoretyczne są bardzo detaliczne. Można powiedzieć, że autorka stara się opisać i połączyć ze sobą różne dokonania w polu psychologii rozwojowej. Mam wrażenie, że autorka chciała przedstawić wszystko, co w jakikolwiek sposób mogło mieć znaczenie w odniesieniu do prowadzonych badań. Choć jest to ambitne założenie, to jednak bardzo ryzykowne. W tak obszernym zakresie treści trzeba niezwykle skrupulatnie dbać o ich przejrzystość i czytelność. Niestety, w mojej opinii autorka nie do końca poradziła sobie z tym wyzwaniem. Mnogość odniesień do różnych koncepcji utrudnia zrozumienie kontekstu teoretycznego i empirycznego, w jakim autorka osadza własny projekt. Co więcej, po każdym z rozdziałów dr Farnicka przedstawia wynikające z omówionych treści implikacje, mam jednak wrażenie, że nie zawsze znajdują one odzwierciedlenie w projektowanym badaniu. Innymi słowy autorka zwraca uwagę na wiele ważnych i trudnych kwestii w badaniu zmian rozwojowych (np. dynamika zmian rozwojowych czy ich ekwifinalność i ekwipotencjalność), nie odnosi się jednak do nich ani w proponowanym modelu badań, ani w dyskusji osiągniętych wyników.

Druga część pracy to opis własnych badań. Autorka rozpoczyna od przedstawienia projektu badawczego. Niestety ponownie mam wrażenie, że autorka nie ułatwia zadania czytelnikowi. Przedstawiony na stronach 99-113 opis projektu jest niejasny i w mojej opinii nie jest w wystarczającym stopniu odzwierciedlony w postawionych pytaniach i hipotezach badawczych. Autorka ponownie odnosi się do założeń teoretycznych, są to odwołania do wcześniej wskazanych koncepcji z tym, że teraz są one przedstawione jako „model budowania doświadczenia indywidualnego” (5.1.), „wybrane efekty rozwojowe” (5.2.) oraz „uwarunkowania procesu adaptacji i jej efektów” (5.3.). Brakuje mi w tym opisie syntetycznej prezentacji projektu oraz metakomentarza, który pokazałby jak przyjęte założenia mają się do postawionych pytań i hipotez badawczych.

Brak jasności i przejrzystości w prezentacji kontekstu teoretycznego oraz własnych badań to tylko część trudności, jakie dostrzegam w monografii. W ocenie monografii jako kluczowe przyjął, co wnosi ona w wiedzę naukową w psychologii. Patrząc z tej perspektywy, mam wątpliwości, ponieważ autorka zawiesiła swoje badania w empirycznej próżni, tzn. przeprowadziła badania, ale nie dokonała tego, co jest najważniejszym etapem projektu badawczego, mianowicie powiązanie wyników własnych badań z opisanymi wcześniej koncepcjami teoretycznymi i wynikami innych badań.

Z pracy autorki dowiadujemy się, m.in. że w młodszej grupie wiekowej nie ma różnic w poziomie realizacji zadań rozwojowych oraz, że poziom podejmowanych zadań nie zmienia się w czasie, w starszej grupie wiekowej z kolei wykazano zmiany związane z efektem płci i czasu. Autorka w dyskusji tych wyników napisała, że wyniki są zgodne ze stanowiskiem przedstawianym z Bee (2004), Oakley (1972), Rose & Rudolph (2006) i Thorne (1993), nie wyjaśnia jednak jakie to stanowisko. Co więcej tylko dwie z cytowanych prac (Bee i Rose & Rudolph) znajdują się w dołączonej do pracy bibliografii, więc trudno się do tego odnieść. Dr Farnicka interpretuje, że genderowe różnice w realizacji badań mogą wynikać ze znaczenia procesu uzyskiwania dorosłości przez dziewczęta w tym wieku rozwojowym. Nie podaje jednak żadnych badań, które by tę tezę uprawomocniały. Potencjalnie wyniki i interpretacja autorki są ciekawe, ale bez odniesienia do innych badań niewiele nam one mówią. Czy istnieje koncepcja lub wyniki badań, które wspierałyby autorkę w interpretowaniu osiągniętego wyniku znaczeniem wchodzenia w dorosłość przez dziewczęta? Czy są jakieś badania, które pozwalają wyjaśnić inne wyniki chłopców? Czy oprócz znaczenia wchodzenia w dorosłość są inne możliwe wyjaśnienia? Aby przeprowadzone badania stanowiły wkład w naukę autor musi pokazać na czym jego wkład polega i poddać go krytycznej refleksji. Tego zabrakło mi w ocenianej pracy.

Nawet w najlepiej opisanym wątku pracy – uwarunkowania statusu sprawcy i ofiary (rozdz. 7.2) takiej dyskusji nie ma. Autorka przedstawia wyniki swoich analiz w formie wypracowanych modeli wyjaśniających. Jest to ciekawy wątek, niemniej, po raz kolejny, autorka poza zaprezentowaniem wyników własnych badań, nie osadza ich w szerszym kontekście empirycznym i teoretycznym. Po opisanu wyników w części podsumowującej autorka odnosi uzyskane wyniki do postawionych hipotez, na tym jednak kończy. Formułuje wprowadzić wnioski i implikacje praktyczne (str.187), ale są one pozbawione jakiegokolwiek kontekstu teoretycznego i empirycznego, a częściowo nie wnoszą nic nowego. Dla przykładu, wnioskiem jest to, że „odporność psychiczna może być uznana za czynnik ochronny”. Myślę, że jest to wniosek, który można sformułować bez konieczności przeprowadzania badań, wyłącznie na podstawie przeglądu literatury. Co ciekawe, w ograniczeniach wniosków dotyczących uwarunkowań statusu sprawcy i ofiary (str. 188) autorka sama wskazuje tematy, które mogła podjąć w dyskusji wyników: rola systemu edukacji, odmiennych oczekiwań płciowych wobec chłopców i dziewcząt, społecznej roli zachowań agresywnych etc.

Miałam nadzieję, że może zakończenie książki będzie miejscem na powiązanie własnych badań z przyjętymi jako bazowe koncepcjami i innymi wynikami badań, które pokażą wkład monografii w rozwój psychologii rozwojowej. Niestety, znajduje się tam wyłącznie 3 punktowe podsumowanie wskazujące, że:

- monografia ukazała „możliwości wykorzystania paradygmatu psychopatologii rozwojowej w badaniach i w wyjaśnianiu uzyskiwanych rezultatów rozwojowych w kategoriach czynników ryzyka i czynników chroniących”
- „zebrano i uporządkowano znane modele powstawania i kształtowania się zachowań agresywnych w perspektywie statycznej i dynamicznej [..]”
- „podjęto weryfikację wielowymiarowego psychospołecznego modelu uwarunkowań procesu adaptacji w dwóch okresach adolescencji ze szczególnym uwzględnieniem aktywności rozwojowej w zakresie podejmowania zadań rozwojowych, osiągniętych sukcesów szkolnych oraz funkcjonowania w relacjach interpersonalnych.”

Po pierwsze, ukazanie możliwości wykorzystania paradygmatu trudno widzieć jako znaczący wkład w dyscyplinę. Po drugie, uporządkowanie modeli, choć niezwykle ważne, to jednak nie jest istotnym wkładem. Takie opracowania istnieją, poza tym opracowanie autorki nie jest systematyczne i odnosi się wyłącznie do – jak określiła to sama autorka – „znanych” modeli. Wreszcie samo podjęcie weryfikacji także nie stanowi wkładu, aby nim się stało, należy sformułować wnioski wynikające z tej weryfikacji, pokazać co badania zmieniły w naszej wiedzy o psychospołecznych uwarunkowaniach i ich badaniu. Niestety takich wniosków nie znalazłam w ocenianej monografii.

Podsumowując, pomimo ważnego społecznie tematu jakim są uwarunkowania pozytywnej adaptacji w adolescencji uchybienia w prezentowanej monografii uniemożliwiają uznanie jej za spełniającą kryterium mówiące o znacznym wkładzie w rozwój dyscypliny. Niejasność w prezentacji własnego projektu, brak refleksji teoretycznej i metodologicznej nad osiągniętymi wynikami, mialkość formułowanych wniosków wynikających z prezentowanego projektu uniemożliwiają pozytywną ocenę tej monografii.

3. Ocena dorobku naukowo-badawczego według kryteriów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r.

Przedstawiając swój dorobek naukowy w autoreferacie dr Farnicka wyróżnia 3 główne nurty prowadzonych przez siebie badań. Po pierwsze, jest to psychologia rodziny, po drugie, są to publikacje na temat funkcjonowania dzieci młodzieży (w tym procesy adaptacyjne), wreszcie jest to psychologia międzykulturowa. Nieco inaczej habilitantka porządkuje swoje publikacje w dołączonej dokumentacji. Tam pojawiają się 4 obszary działalności naukowej: (1) osiągnięcia z zakresu profilaktyki i wsparcia rozwoju, (2) osiągnięcia w obszarze psychologii rodziny, (3) osiągnięcia w obszarze optymalizacji rozwoju, (4) osiągnięcia w obszarze psychologii międzykulturowej. Dokonany przeze mnie przegląd przedstawionego dorobku naukowego dr Farnickiej wskazuje dodatkowo na wyróżniający się wątek publikacji na temat agresji. Jest to kilkanaście tekstów, częściowo opartych o badania, które przedstawione są w monografii wskazanej jako osiągnięcie habilitacyjne. Składnąd, lektura tych tekstów porządkuje nieco program badawczy autorki.

W sumie, przedstawiony w wykazie dorobek publikacyjny dr Farnickiej od czasu obrony doktoratu (9 lat) to:

- 4 monografie (w tym wskazana monografia jako osiągnięcie habilitacyjne)
- 41 artykułów w czasopismach naukowych
- 27 rozdziałów w monografiach (polsko- i anglojęzycznych)
- redakcja 3 numerów czasopism
- redakcja 4 monografii wieloautorskich

Jest to obszerny dorobek w kategoriach ilościowych, który powstał w ciągu zaledwie 9 lat. Jest to średnio ponad 7 artykułów rocznie, a do tego monografia co dwa lata. Biorąc pod uwagę, że duża część prac dr Farnickiej to jej samodzielne prace zaskakuje mnie ilość opublikowanych prac naukowych. Dodatkowo jest to dorobek zróżnicowany (od monografii, przez rozdziały, aż do ich redakcji). Pod względem treści, po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, habilitantka konsekwentnie rozwijała kilka ścieżek swoich zainteresowań, wszystkie one jednak ogniskują się wokół szeroko rozumianej problematyki funkcjonowania społecznego i rozwoju dzieci i młodzieży.

Szczegółowa charakterystyka dorobku habilitantki po uzyskaniu stopnia naukowego doktora przedstawia się następująco:

- 3.1. Autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych w czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH)

W wykazie publikacji i udziału w konferencjach naukowych, który dr Marzanna Farnicka złożyła wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania habilitacyjnego znajdują się 4 artykuły (w tym trzy współautorskie) opublikowane w czasopismach indeksowanych na liście ERIH Plus: dwa w „Teraźniejszość. Człowiek. Edukacja” (2016, 2014) oraz dwa w periodyku „Kultura i Edukacja” (2014, 2014). W dorobku autorki nie ma publikacji w czasopismach z wyliczonym współczynnikiem wpływu (baza JCR).

- 3.2. Autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się w bazach lub na liście, o których mowa w § 3, dla danego obszaru wiedzy

Zgodnie ze złożonym wykazem dr Farnicka opublikowała 22 artykuły w czasopismach krajowych. W tym zbiorze znajdują się 4 artykuły opublikowane w 2 czasopismach (*Health Psychology Review* oraz *Current Issue in Personality Psychology*), które są indeksowane w *Emerging Sources Citation Index*, który jest bazą *Clarivate Analytics* do indeksowania publikacji o dużym znaczeniu regionalnym, bez wyliczonego współczynnika wpływu. Oprócz tego, w tym zbiorze znajdują się 3 monografie oraz 15 publikacji w czasopismach międzynarodowych.

- 3.3. Autorstwo lub współautorstwo odpowiednio dla danego obszaru: opracowań zbiorowych, katalogów zbiorów, dokumentacji prac badawczych, ekspertyz, utworów i dzieł artystycznych.

Dr Farnicka była redaktorką 3 numerów w czasopismach (dwóch we współredaktorstwie): *HERJ Hungarian Educational Research Journal*, *Rocznik Lubuski* oraz *Open Criminology Journal*. Dodatkowo była współredaktorką 4 monografii wieloautorskich: dwóch w wydawnictwie „Wydawnictwo Marszałek” z Torunia oraz dwóch w wydawnictwie Peter Lang.

Oprócz tego habilitantka wykazała autorstwo i współautorstwo rozdziałów w 12 monografiach anglojęzycznych oraz 13 polskojęzycznych oraz dwóch haseł „Mobility, social”, „Eastern European Immigrants” (w encyklopedii (*Encyclopedia of Family Studies*; Wiley Blackwell)).

Chcę zwrócić uwagę, że hasła, których znaczenie habilitantka podkreśla w autoreferacie, nie są bezpośrednio związane z tematyką jej prac naukowych. Duże większe znaczenie przypisałabym autorstwu tych haseł, gdyby dotyczyły np. psychopatologii rozwojowej, szczególnie, że encyklopedia, w której się one ukazały, dotyczy badań nad rodziną.

- 3.4. Sumaryczny impact factor publikacji naukowych według listy Journal Citation Reports (JCR), zgodnie z rokiem opublikowania.

Habilitantka podała, że sumaryczny IF jej publikacji wynosi 0.

- 3.5. Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS) i bazy Publish or Perish

Habilitantka podała, że liczba cytowań w bazie Web of Science (ze względu na dwa czasopisma włączone do bazy *Emerging Sources Citation Index*) wynosi 5.

W bazie Publish or Perish odnotowano z kolei 112 cytowań.

- 3.6. Indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Science (WoS) i/lub Publish or Perish

Habilitantka podaje, że indeks Hirscha wg bazy Web of Science wynosi 1.

Natomiast indeks Hirscha wg bazy Publish or Perish wynosi 6.

- 3.7. Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach.

Dr Farnicka wskazała dwa projekty ze środków statutowych oraz jeden 3 miesięczny projekt realizowany ze środków finansowych stowarzyszenia DAAD na badania nad agresją. Habilitantka nie podaje wysokości środków finansowych pozyskanych na realizację projektów.

Oprócz tego habilitantka była zaangażowana w 4 projekty finansowane z różnych środków (badania statutowe, Erasmus Plus, Fundusze Wyszehradzkie, UE). Z opisu nie wynika, że wskazane projekty mają naukowy charakter. Ich miejsce powinno być raczej w punkcie dotyczącym dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i współpracy międzynarodowej.

3.8. Międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność odpowiednio naukową albo artystyczną.

Habilitantka otrzymała czterokrotnie nagrodę Rektora UZ I stopnia za działalność naukową w latach 2014, 2016, 2017 i 2018.

3.9. Wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych.

Wskazanie liczby wygłoszonych referatów jest trudne, ponieważ wykaz konferencji znajduje się w dwóch miejscach tj. w dokumencie:

„Wykaz publikacji oraz udział w konferencjach tematycznych (zakres I i II z wykazu dorobku habilitacyjnego)”

oraz w dokumencie:

„Informacje o osiągnięciach dydaktycznych, sprawowanej opiece nad studentami, współpracy z instytucjami lub organizacjami, będącymi zgodnie z postanowieniami ich statutowych towarzystwami naukowymi albo działającymi w zakresie sztuki w kraju i za granicą, odbytych stażach w krajowych lub zagranicznych ośrodkach naukowych lub akademickich i działalności popularyzującej naukę lub sztukę”

Z analizy obu dokumentów wynika, że habilitantka wygłosiła 28 referatów na międzynarodowych konferencjach oraz 17 referatów na konferencjach krajowych (intensywny pod tym względem jest 2017 rok, w którym Habilitantka uczestniczyła w 12 konferencjach).

Podsumowując, dorobek naukowy dr Farnickiej jest obszerny. Ma ona doświadczenie w publikacji artykułów, monografii i ich redakcji. Jest aktywna zarówno na forum krajowym, jak i międzynarodowym. Pomimo dużej liczby publikacji, autorka nie przekroczyła jednak bariery, która jest przyjmowana jako warunek pozytywnej oceny dorobku naukowego w postępowaniach habilitacyjnych w psychologii. Mianowicie nie opublikowała wyników swoich badań w czasopiśmie z wyliczonym współczynnikiem wpływu (IF). Nie kierowała także projektami badawczymi (poza środkami statutowymi). Przyjmując standardy oceny naukowej w psychologii, przedstawione przez dr Farnicką osiągnięcia naukowe oceniam jako niewystarczające, by można je określić jako istotną aktywność naukową.

4. Ocena aktywności dydaktycznej, popularyzatorskiej i współpracy międzynarodowej według kryteriów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r.

4.1. Uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych lub krajowych.

Habilitantka uczestniczyła w 5 programach międzynarodowych (w tym w programach europejskich). Część z nich została już jednak wykazana w punkcie dotyczącym udziału w projektach naukowych.

4.2. Udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji.

Oprócz wykazanego wcześniej udziału w konferencjach, habilitantka zasiadała w komitetach organizacyjnych (pięciokrotnie) i komitetach naukowych (sześciokrotnie) konferencji naukowych.

4.3. Otrzymane nagrody i wyróżnienia.

Habilitantka została wyróżniona przez Polskie Towarzystwo Psychologiczne „zasłużony dla PTP” w 2015 roku.

Wskazany przez Habilitantkę „Award to Research Stay” wg mojego rozeznania został już wykazany w punkcie 3.7. (stypendium DAAD)

4.4. Udział w konsorcjach i sieciach badawczych.

Habilitantka jest członkiem dwóch sieci badawczych. Niestety habilitantka nie podaje szczegółów odnośnie do swojej roli w tych sieciach.

4.5. Kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych, a w przypadku badań stosowanych we współpracy z przedsiębiorcami.

brak

4.6. Udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism.

Habilitantka jest członkiem komitetu czasopisma „*Acta Medicinae et Sociologica*” (Debrecen University, Węgry) oraz członkiem rady naukowej dwóch czasopism: *Psychology Research* (David Publishing) oraz *Humanities and Social Sciences Letters* (Coscientia Beam)

4.7. Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych.

Habilitantka jest członkiem 5 towarzystw naukowych (w tym trzech międzynarodowych).

4.8. Osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki lub sztuki.

Habilitantka jest aktywna w polu popularyzacji nauki, m.in. jej teksty były publikowane przez „*Charaktery*”, „*Psychologia w szkole*” czy „*Remedium*”. Dodatkowo, prowadziła wykłady dla studentów studiów doktoranckich oraz dla studentów i pracowników w ramach seminariów naukowych.

Jest m.in. opiekunem koła studenckiego „WiR”, w ramach którego realizowano projekty badawcze, dydaktyczne, a także społeczne. Były to projekty: „Wsparcie przez dotarcie”, „Uważaj złodziej!”, „Nie bądź obojętny”, dwie konferencje naukowe oraz wydanie monografii na temat samobójstw. Dr Farnicka wspiera także studentów w wysiłkach publikacyjnych – w autoreferacie wymienia 3 artykuły, które powstały we współpracy ze studentami.

Habilitantka nie podaje informacji na temat prowadzonych zajęć i wypromowanych magistrów. Można jedynie zakładać, że jako pracownik naukowo-dydaktyczny wypełnia obowiązki dydaktyczne, w tym prowadzenie zajęć i promowanie prac magisterskich.

4.9. Opieka naukowa nad studentami i lekarzami w toku specjalizacji.

Nie dotyczy.

4.10. Opieka naukowa nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego, z podaniem tytułów rozpraw doktorskich.

Habilitantka jest promotorem pomocniczym w dwóch przewodach doktorskich w dyscyplinie pedagogika (od 2016r.).

4.11. Staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich.

Habilitantka odbyła dwa staże naukowe:

- miesięczny staż na Uniwersytecie Jyväskylä w Finlandii
- trzymiesięczny staż na Uniwersytecie w Poczdamie w Niemczech.

Nie podaje jednak szczegółowych informacji na temat zakresu prac naukowych w trakcie staży.

4.12. Wykonanie ekspertyz lub innych opracowań na zamówienie organów władzy publicznej, samorządu terytorialnego, podmiotów realizujących zadania publiczne lub przedsiębiorców.

Habilitantka dokonała ewaluacji projektów dotyczących integracji mieszkańców Powiatu Zielonogórskiego w latach 2008-2012 na zlecenie Powiatu Zielonogórskiego oraz opracowała skrypt „Jak prowadzić świetlice” na zlecenie Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej.

4.13. Udział w zespołach eksperckich i konkursowych.

Habilitantka należy do zespołu eksperckiego powołanego przez Zachodnioczeski Uniwersytet w Pilźnie oraz przygotowywała dwa projekty dla fundacji Wyszehradzkiej.

4.14. Recenzowanie projektów międzynarodowych lub krajowych oraz publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych.

Brak.

4.15. Recenzowanie publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych.

Była recenzentką 28 manuskryptów dla czasopism krajowych (m.in. Polskie Forum Psychologiczne, Psychologia Rozwojowa, Edukacja Humanistyczna, Dziecko Krzywdzone, Journal of Preschool and Elementary School Education) oraz międzynarodowych (International

Neuropsychiatric Disease Journal; Journal of Education, Society and Behavioural Science; Psychology) oraz jednej monografii (Wydawnictwo Nova Sciences).

Podsumowując, aktywność dydaktyczna, popularyzatorska i współpraca międzynarodowa dr Farnickiej zdecydowanie przekracza typową aktywność pracowników naukowo-dydaktycznych. Habilitantka wypełnia prawie wszystkie z przewidzianych dla pracownika naukowego aktywności w tym obszarze. Jest aktywna na polu współpracy z naukowcami, lokalnym samorządem czy organizacjami działającymi na rzecz lokalnej społeczności. Szczególnie doceniam opiekę nad studentami (opieka nad kołem naukowych, wspólne publikacji, pełnienie roli promotora pomocniczego), które pokazują dr Farnicką jako osobę, która dba o rozwój naukowy młodych badaczy.

Konkluzja

Moja ocena, dokonana na podstawie analizy dostarczonej dokumentacji, ze szczególnym uwzględnieniem rozprawy habilitacyjnej oraz dorobku naukowego opublikowanego po uzyskaniu stopnia doktora jest negatywna. Przedłożona do oceny monografia oraz przedstawiony dorobek naukowy wedle mojej oceny nie wypełniają warunków określonych w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2017 r. poz. 1789) mówiących o znacznym wkładzie w rozwój dyscypliny oraz istotnej aktywności naukowej. Tym samym, nie popieram wniosku dr Marzanny Farnickiej o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego.

dr hab. Justyna Ziółkowska